

ในการศึกษาถึงทัศนคตินั้น ทางจิตวิทยานิยามว่า ทัศนคติเป็นตัวแปรตัวหนึ่งซึ่งมีวิธีการวัดได้ นักจิตวิทยาหลายคนเรียกตัวแปรนี้แตกต่างกันไป เช่น คูมบส์ (Coombs) เรียกทัศนคติว่า ตัวแปรแฝง¹ (Latent Variable) ฟิชเบน (Fishbein) เรียกว่าตัวแปรสมมุติฐาน² (Hypothetical Variable) กาโตนา (Katona) เรียกว่าตัวแปรแทรก³

คำว่าทัศนคตินี้ นักการศึกษาและนักจิตวิทยาหลายคนต่างก็ให้ความหมายไว้คล้ายๆ กัน เช่น

กู๊ด (Good) ได้ให้คำจำกัดความว่า ทัศนคติ คือความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาจเป็นการเข้าหาหรือหนี หรือต่อต้านสภาพการณ์บางอย่าง บุคคล

¹Clyde H. Coombs, "Theory and Methods of Social Measurement," Research Method in the Behavioral Sciences (New York : Holt Rinehart and Winston, 1953), pp. 488-489.

²Martin Fishbein, "Attitude and the Prediction of Behavior," Reading in Attitude Theory and Measurement (New York : John Wiley and Sons., 1967), p. 479.

³George Katona, Psychological Analysis of Economic Behavior (New York : McGraw-Hill Co., 1951), p. 31.

หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น รักเกลียดกลัวไม่พอใจต่อสิ่งนั้น ๆ¹

อัลพอร์ต (Allport) กล่าวว่า ทักษคติ หมายถึง สภาวะความพร้อมทางค่านิจิต ซึ่งเกิดขึ้นจากประสบการณ์สภาวะความพร้อมนี้จะ เป็นตัวที่จะกำหนดทิศทางของปฏิกิริยาของบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง²

✓ เทอร์สโตน (Thurstone) กล่าวว่า ทักษคติเป็น เรื่องของความชอบ ความไม่ชอบ ความลำเอียง ความคิดเห็น ความรู้สึก และความเชื่อมั่นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง³

กิลฟอร์ด (Guilford) กล่าวว่า ทักษคติ หมายถึง อารมณ์ที่ซับซ้อนของบุคคล ในการที่จะยอมรับหรือไม่ยอมรับ ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น บุคคล สถาบัน หรือเรื่องราวทางสังคม⁴

¹Carter V. Good, Dictionary of Education (New York : McGraw-Hill Book Co., 1959), p. 48.

²Gordon W, Allport, "The Handbook of Social Psychology," quoted in The Nature of Attitudes and Attitude Change William J. McGuire ed. (Massachusetts : Addison-Wesley Publishing Co., 1969), p. 142.

³I.L. Thurstone, "Attitude Can be Measures," quoted in Reading in Attitude Theory and Measurement Martin Fishbein, ed. (New York : John Wiley and Sons, 1967), p. 77.

⁴J.F. Guilford, General Psychology (New York : D. Van Nostrand Co., 1939), p. 336.

ฮิลการ์ด (Hilgard) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง พฤติกรรมหรือความรู้สึกครั้งแรกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งต่อแนวความคิดหรือสถานการณ์ใด ๆ ในทางเข้าหาหรือออกจาก และ เป็นความพร้อมที่จะตอบสนองในทางที่เอนเอียงในลักษณะ เดิม เมื่อได้พบกับสิ่งดังกล่าวอีก¹

แมคโคแนลด์ (McDonald) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ ความโน้มเอียงหรือสภาวะความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาในทางใดทางหนึ่ง²

เคนเดอร์ (Kendler) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ ภาวะความพร้อมของแต่ละบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้าในสังคมรอบตัว หรือแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมในทางสนับสนุนหรือต่อต้านสภาพการณ์บางอย่าง บุคคล สถาบัน หรือแนวความคิดบางอย่าง³

อนาสตาซี (Anastasi) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นความโน้มเอียงที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองสิ่งเร้าที่กำหนดเป็นพวก ๆ ในทางชอบหรือไม่ชอบ เช่น เชื้อชาติ ขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือสถาบันต่าง ๆ ทัศนคติไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง แต่สามารถสรุปหาพิง (Infer) จากพฤติกรรมภายนอกที่แสดงออกมาทางภาษาและไม่ใช้ภาษา⁴

¹ Ernest R. Hilgard, Introduction to Psychology 3rd. (New York : Harcourt, Brace & World, 1962), p. 564.

² Frederic J. McGonald, Education Psychology (San Francisco: Wadsworth Publishing Co., 1959), p. 564.

³ Howard H. Kendler, Basic Psychology (New York : Appleton Century-Grofts Co., 1963), p. 572.

⁴ Anne Anastasi, Psychological Testing 3rd. (New York : Macmillan Publishing Co., 1968), pp. 479-480.

โบการ์ดีส (Bogardus) กล่าวว่า ทศนคติ คือ แนวโน้มของกริยาอาการที่จะเห็นภัยหรือต่อต้านบางสิ่งบางอย่างของสิ่งแวดลอม ทั้งนี้แล้วแต่จะเห็นว่าสิ่งนั้นมีค่าทางบวกหรือทางลบ¹

✓ นิวคอมบ์ (Newcomb) กล่าวว่า ทศนคติเป็นความรู้สึก เอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่ได้รับ อาจจะมีมากหรือน้อยก็ได้ และทศนคตินี้จะแสดงออกทางค่านพฤติกรรม คือ แสดงออกในลักษณะของความพึงพอใจ เห็นภัยหรือชอบ เรียกว่า ทศนคติในทางบวก แต่ถ้าเป็นทศนคติในทางลบ จะแสดงออกในลักษณะไม่พึงพอใจ ไม่เห็นภัยหรือไม่ชอบ ส่วนทศนคติอีกแบบหนึ่งคือ ความรู้สึกเฉย ๆ เป็นทศนคติแบบกลาง ๆ²

โยชิโน คันสนุทธ กล่าวว่ ทศนคติ หมายถึง ระบบการจัดรูปประสบการณ์และพฤติกรรมของบุคคลที่ค่อนข้างคงที่ ที่มีต่อบุคคล สิ่งของหรือเหตุการณ์ เฉพาะเหตุการณ์หนึ่งเหตุการณ์ใด³

๗ จากคำจำกัดความของนักทฤษฎีที่ศึกษาเรื่อง "ทศนคติ" ทั้งหลายพอจะสรุปได้ว่า ทศนคติหมายถึงสภาพความพร้อมทางจิตใจที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ซึ่งจะแสดงออกมาในลักษณะชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ เห็นภัยหรือไม่เห็นภัย เป็นพฤติกรรมภายในซึ่งไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง แต่สามารถสรุปหาทิศทางจากพฤติกรรมภายนอกที่เขาแสดงออกมาได้ คนที่มีทศนคติที่ดีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด เขาก็จะมีปฏิกริยาในทางบวก ถ้ามีทศนคติที่ไม่ดีก็จะแสดงปฏิกริยาในทางลบ

¹E.S. Bogardus, Fundamental of Social Psychology (New York : Century, 1931), p. 62.

²T.M. Newcomb, Social Psychology (New York : The Dryden Press Publishers, 1954), p. 128.

³โยชิโน คันสนุทธ, จิตวิทยาสังคม (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2524), หน้า 43.

องค์ประกอบของทัศนคติ

ทัศนคติมียุองค์ประกอบ 3 ประการคือ

1. องค์ประกอบด้านพุทธิปัญญา (Cognitive Component) เป็นความคิด ความเชื่อ คอสิ่งของหรือประสบการณ์ต่าง ๆ

2. องค์ประกอบด้านท่าทีและความรู้สึก (Affective Component) เป็น องค์ประกอบด้านความรู้สึก อารมณ์ วมี่ความรู้สึกในทางบวกหรือลบต่อสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบด้านการปฏิบัติ (Behavioral Component) เป็นองค์ประกอบในการประพฤติ ปฏิบัติ เป็นการแสดงออกที่เห็นได้ชัด เช่น ชมเชยหรือกระทำ¹

การแสดงออกทางทัศนคติโดยอาศัยพฤติกรรมนี้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. แสดงออกมาในลักษณะพึงพอใจ ชอบ ถ้าคนมีทัศนคติแบบนี้ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด จะทำให้คนอยากปฏิบัติ อยากใ้ อยากเขาไกลสิ่งนั้น เรียกว่า ทัศนคติเชิงนิมาน

(Positive)

2. แสดงออกในลักษณะไม่พึงพอใจไม่ชอบ ถ้าคนมีทัศนคติแบบนี้ต่อสิ่งเรอย่าง หนึ่งอย่างใดก็จะทำให้คนเบื่อหน่าย ซึ่งซึ่งอยากหนีให้ห่างจากสิ่งนั้น เรียกว่า ทัศนคติเชิง นิเสธ² (Negative)

ลักษณะสำคัญของทัศนคติ

นัลแนลลี (Nunnally) ไ้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของทัศนคติไว้ 3 ประการคือ

1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือเกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด

¹ Harry C. Triandis, Attitude and Attitude Change (New York : John Wiley & Son., 1967), p. 3.

² Jum C. Nunnally, Test and Measurement (New York : McGraw-Hill Book Co., 1959), p. 8.

2. ทักษะคือเป็นสภาวะทางจิตที่มีอิทธิพลต่อการคิดและการกระทำของบุคคลเป็นอันมาก เพราะมันเป็นส่วนประกอบที่กำหนดแนวทางไว้ว่า ถ้าบุคคลประสบสิ่งใดแล้ว บุคคลนั้นก็จะมีทำที่ตอสิ่งนั้น ๆ ในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง

3. ทักษะคือเป็นสภาวะทางจิตที่มีแนวโน้มค่อนข้างจะถาวรพอสมควร ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละบุคคลต่างก็สะสมประสบการณ์การรับรู้ และการเรียนรู้มาเป็นอันมาก อย่างไรก็ตามทักษะก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม และการเรียนรู้¹

➤ ทักษะก็อาจเปลี่ยนแปลงได้โดยวิธีการต่าง ๆ 4 ประการ ดังนี้คือ

1. บุคคลเปลี่ยนแปลงทักษะได้โดยอาศัยแรงจูงใจ
2. บุคคลเปลี่ยนแปลงทักษะได้โดยอาศัยเทคนิคอันเหมาะสม
3. บุคคลเปลี่ยนแปลงทักษะได้โดยอาศัยการกระทำหรือการปฏิบัติจริง
4. บุคคลเปลี่ยนแปลงทักษะได้โดยอาศัยหลักการแห่งเหตุผล²

ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทักษะ มีหลายทฤษฎี เช่น

1. ทฤษฎีการมีส่วนร่วม (Active Participation Theory) ทักษะหรือพฤติกรรมจะเปลี่ยนแปลงได้ถ้ามีส่วนร่วมในสถานการณ์นั้น ๆ ดังที่ เทรนดิส (Triandis) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการทดลองของเลวิน (Lewin) เกี่ยวกับการบริโภคเครื่องในสัตว์ มีกลุ่มที่ฟังการบรรยายเพียงอย่างเดียว กับกลุ่มที่ฟังการบรรยายและมีการอภิปรายถึงประโยชน์และหลักโภชนาการ จากการติดตามผลปรากฏว่า กลุ่มที่มีการฟังบรรยายอย่างเดียว ปฏิบัติตามร้อยละสาม ส่วนกลุ่มที่มีการอภิปรายมีการกระทำตามถึงร้อยละสามสิบสอง รุ่งเชื่อกันว่าความคิดเห็นของกลุ่มมีผลต่อทัศนคติของบุคคลมาก และจะมี

¹Jum C. Nunnally, Test and Measurement, pp. 300-301

²ไพฑูริย์ อินทริวิชา, หลักและวิธีการวัดเจตคติ (กรุงเทพมหานคร : กองการวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2517), หน้า 17.

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การที่มีส่วนร่วมโดยตรง (Active Participation) จะมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติไ้ยืนยาวกว่าโดยทางอ้อม (Passive Participation)

2. ทฤษฎีเกี่ยวกับความขัดแย้งทางความคิด (Cognitive Dissonance Theory) ซึ่ง ลีออน เฟสติงเกอร์ (Leon Festinger) กล่าวว่า เป็นเรื่องของความขัดแย้งทางความคิดในตัวคนซึ่งจะมีแรงกดดันทำให้บุคคลพยายามที่จะขจัดความขัดแย้งของความคิดนี้ เช่น "ฉันสูบบุหรี่" และ "การสูบบุหรี่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ" ซึ่งทั้งสองสิ่งนี้เป็นความขัดแย้ง ความมากมายของการขัดแย้งนี้จะสัมพันธ์กับสัดส่วนของความสอคล้องและความคิดที่จะขัดแย้งหรือความสำคัญของสิ่งนั้น บุคคลจะพยายามลดความขัดแย้งโดยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือ เปลี่ยนทัศนคติและการรับรู้ ซึ่งมีวิธีโดยเปลี่ยนความคิดใหม่ ลดความสำคัญของความคิดที่ขัดแย้ง หรือโดยการเพิ่มความคิดใหม่²

3. ทฤษฎีเกี่ยวกับความตรงกันของความคิด (Theories of Cognitive Consistency) ผู้ที่เสนอความคิดนี้ คือ ไฮเคอร์ (Heider) เป็นเรื่องเกี่ยวกับภาวะสมดุล คือ การที่ไม่มีมีความกดดันกันใดด้านหนึ่ง และภาวะไม่สมดุลเมื่อมีภาวะไม่สมดุลก็จะมีแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบต่าง ๆ จะมีผลในด้านการเปลี่ยนทัศนคติ³

4. ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติโดยการปรับตัวให้เข้ากับสังคม (The Social Judgement Theory of Attitude Change) ผู้นำทางทฤษฎีนี้ คือ เซอร์ฟ (Sherif) และฮอฟแลนด์ (Hovland) ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการปรับตัวของบุคคลกับสิ่งแวดล้อม คือ บุคคลที่ได้รับความรู้หรือข่าวสารที่มาเกี่ยวข้องกับควยบุคคลนั้นก็จะวินิจฉัยหรือตัดสินใจในข้อมูลใหม่ที่ได้รับ ถ้าข้อมูลใหม่ได้รับจากกลุ่มของสังคมแตกต่างกับข้อมูลที่มีอยู่แล้ว

¹ Harry C. Triandis, Attitude and Attitude Change, p. 89.

² David J. Schneider, Social Psychology (Massachusetts Addison Wesley Co., 1976), pp. 44-45.

³ Ibid., p. 46.

ก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ¹

เคลมาน (Kelman) ได้เสนอขบวนการที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลคือ

1. การยินยอม (Compliance) จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลยอมรับอิทธิพลของผู้อื่น เพราะต้องการให้ผู้อื่นปฏิบัติในทางที่ตนต้องการ
2. การลอกเลียนแบบ (Identification) จะเกิดจากการที่บุคคลยอมรับอิทธิพลของผู้อื่น เพราะต้องการสร้างพฤติกรรมของตนขึ้นให้เหมือนกับบุคคลในสังคม
3. การที่บุคคลยอมรับพฤติกรรมในสังคมที่เหมาะสมกับค่านิยมที่มีอยู่ในตัวเราแล้ว² (Internalization)

✶ ในการศึกษาทัศนคติอาจทำได้ 3 วิธี³ คือ

1. การสังเกต (Observation) เป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ศึกษาทัศนคติ โดยไขหูและตาเป็นสำคัญ การสังเกตเป็นวิธีการศึกษาพฤติกรรมที่แสดงออกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด แล้วนำข้อมูลที่สังเกตได้ไปอนุมาน (Infer) ว่าบุคคลนั้นมีทัศนคติต่อสิ่งนั้นอย่างไร ลักษณะของการสังเกตที่ดีคือ

1.1 ถ้าจะสังเกตในเรื่องใด ผู้สังเกตจะต้องหาความรู้ในเรื่องนั้นให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

¹H.H. Remmers, Introduction to Opinion and Attitude Measurement (New York : Harper and Brothers Publisher, 1954), pp. 6-7.

²Herbert C. Kelman, Attitude Theory and Measurement (New York : John Wiley and Sons., 1967), pp. 469-471.

³สมบูรณ์ สุริยวงศ์, การสร้างแบบทดสอบ 3 (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523), หน้า 5.

- 1.2 ความสอดคล้องระหว่างประเด็นที่จะสังเกตและพฤติกรรมที่จะทำการสังเกต ข้อมูลอะไรบางอย่างที่เกี่ยวข้อง พฤติกรรมประเภทไหนที่จะทำการสังเกต
- 1.3 กำหนดจุดมุ่งหมายที่จะต้องสังเกตให้ชัดเจนว่าขอเท็จจริงประเภทไหนเกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์อย่างไร เพื่อที่จะแยกประเภทของขอเท็จจริงที่ได้มา
- 1.4 ผู้สังเกตต้องทำอย่างระมัดระวัง เตรียมการที่จะสังเกตมาให้พร้อม ซึ่งจะช่วยให้ผู้สังเกตได้ขอเท็จจริงที่ไม่บิดเบือนไปจากความเป็นจริง และมีความแน่นอนเชื่อถือได้
- 1.5 กำหนดเครื่องมือที่จะใช้ในการสังเกต รวมทั้งผู้สังเกตจะต้องมีทักษะในการใช้เครื่องมือ จะต้องมีความชำนาญและความคล่องแคล่วในการใช้
- 1.6 ผู้สังเกตจะต้องอยู่ในสภาพที่พร้อมจะทำการสังเกต และจะต้องกำจัดความอคติส่วนตัวออกให้หมด

วิธีการศึกษาทัศนคติโดยการสังเกตนี้ใช้ไม่มากนัก เพราะถ้าไม่มีการแสดงพฤติกรรมออกมาเราก็สังเกตไม่ได้ การแสดงออกซึ่งพฤติกรรมอาจจะเกิดขึ้นเวลาใดก็ได้ ผู้สังเกตจึงต้องเสียเวลามาก และบางครั้งพฤติกรรมที่แสดงออกก็ไม่เป็นประโยชน์ต่อการสังเกตอีกด้วย

2. แบบรายงานตนเอง (Self-Report) เป็นการศึกษาทัศนคติความสนใจ และบุคลิกภาพของบุคคล โดยให้บุคคลนั้นเล่าความรู้สึกที่มีต่อสิ่งนั้นออกมา ว่ารู้สึกชอบหรือไม่ชอบ ดีหรือไม่ดี ซึ่งผู้เลาจะบรรยายความรู้สึกนึกคิดของเขาออกมาตามประสบการณ์และความสามารถของเขา จากการบอกเล่านี้ก็สามารถที่จะกำหนดค่าคะแนนของทัศนคติได้ วิธีการศึกษาทัศนคติแบบนี้ ได้แก่ วิธีการของเทอร์สโตน (Thurstone) ลิเคิร์ต (Likert) กัทท์แมน (Guttman) ซึ่งได้พยายามสร้างสเกลวัดทัศนคติขึ้น คะแนนที่ได้จากการวัดทัศนคติแบบสเกลนี้จะแบ่งออกเป็นช่วง ๆ โดยแต่ละช่วงจะมีขนาดเท่ากัน สามารถที่จะนำมาเปรียบเทียบความมากน้อยของทัศนคติได้ วิธีนี้เป็นที่นิยมใช้วัดทัศนคติกันมาก โดยเฉพาะการวิจัยทางการศึกษา

3. วิธีสร้างจินตภาพ (Projective Techniques) เป็นวิธีการสร้างจินตนาการโดยใช้ภาพ เพื่อที่จะใช้วัดทัศนคติบุคลิกภาพของบุคคล โดยที่ภาพจะเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลนั้นแสดงความคิดเห็นออกมา และสามารถสังเกตได้ว่าบุคคลนั้นมีความรู้สึกอย่างไร ซึ่งจะแสดงออกมาตามประสบการณ์ที่เขาได้รับ และแต่ละคนจะแสดงออกมาไม่เหมือนกัน วิธีสร้างจินตภาพเพื่อวัดทัศนคติ โดย

3.1 Ink Plot คือ ให้บุคคลนั้นดูภาพหมึกแล้วให้อธิบายว่าภาพนั้นเป็นอย่างไร เป็นการกระตุ้นให้บุคคลนั้นตอบสนองออกมาให้มากที่สุด เพื่อที่จะเป็นตัวชี้ทัศนคติของบุคคลนั้น

3.2 การเล่าเรื่อง เป็นการเล่าเรื่องให้บุคคลนั้นฟังแต่เล่าไม่จบ เว้นตอนไว้ให้บุคคลนั้นเล่าต่อตามความคิดเห็นและความรู้สึกของเขา ปัญหาที่สำคัญในการวัดทัศนคติโดยวิธีสร้างจินตภาพก็คือ ผู้ที่ทำการศึกษจะต้องมีประสบการณ์ และความสามารถเพียงพอในการแปลความหมายของข้อมูลที่ได้ออกมา //

การวัดทัศนคติ

เทอร์สโตน (Thurstone) ให้ความเห็นว่า ทัศนคติจะวัดโดยตรงไม่ได้ แต่จะต้องวัดจากการแสดงออกในรูปความคิดเห็น หรือภาษาพูดซึ่งอาจจะวัดได้ไม่แน่นอนนัก จึงมีผู้ให้คำแนะนำว่า ควรจะวัดทัศนคติจากพฤติกรรมที่แสดงออกจริง ๆ แต่ก็มีผู้คัดค้านว่า อาจคลาดเคลื่อนได้ เพราะพฤติกรรมของคนเราอาจบิดเบือนจากทัศนคติที่มีอยู่จริง ดังนั้นเทอร์สโตนจึงให้ความเห็นว่าทั้งภาษาพูดและพฤติกรรมที่แสดงออก เป็นเพียงเครื่องชี้ทัศนคติเท่านั้น ย่อมจะมีความคลาดเคลื่อนตามหลักของการวัดผลบ้าง เขาจึงใช้วิธีวัดทัศนคติจากการตอบว่า เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความในแบบวัดทัศนคติ แต่จะต้องไม่สรุปเอาว่าบุคคลนั้นจะปฏิบัติตามในข้อที่ตนเองเห็นด้วย¹

¹L.L. Thurstone, "Attitude Can be Measure," quoted in Reading in Attitude Theory and Measurement, p- 77.

ไลเคิร์ต (Likert) ได้สร้างแบบวัดทัศนคติและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป กับแบบวัดทัศนคติของเทอร์สโตน ในแบบวัดทัศนคติของไลเคิร์ตกำหนดให้ข้อความทุกข้อในแบบวัดทัศนคติมีความสำคัญเท่ากันหมด คะแนนของผู้ตอบแต่ละคนในแบบวัดทัศนคติ คือ ผลรวมของคะแนนทุกข้อในแบบวัดทัศนคติซึ่งไลเคิร์ตถือว่า ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งใดก็ย่อมจะมีโอกาสที่จะตอบเห็นด้วยกับข้อความที่สนับสนุนสิ่งนั้นก็จะยิ่งมีมาก และโอกาสที่จะตอบเห็นด้วยกับข้อความที่ต่อต้านสิ่งนั้นก็จะน้อย ในทำนองเดียวกัน ผู้ที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งใดนั้น โอกาสที่จะเห็นด้วยกับข้อความที่สนับสนุนสิ่งนั้นก็จะน้อย และโอกาสที่จะตอบเห็นด้วยกับข้อความที่ต่อต้านสิ่งนั้นก็จะยิ่งมีมาก คะแนนรวมของทุกข้อจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงทัศนคติของผู้ตอบในแบบวัดทัศนคติในแต่ละคน วิธีสร้างแบบวัดทัศนคติของไลเคิร์ต ขั้นแรกต้องรวบรวมข้อความที่เกี่ยวข้องในสิ่งที่จะศึกษาให้ได้มากที่สุด นำข้อความที่รวบรวมได้ไปวางไว้กับตัวอย่างประชากรที่ต้องการจะทำการศึกษาวัดทัศนคติจำนวนมาก ๆ โดยให้เลือกตอบว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เพียงอย่างใดอย่างหนึ่งต่อข้อความแต่ละข้อ ผู้ตอบไม่ต้องทำใจเป็นกลาง เหมือนกับการตัดสินข้อความแบบเทอร์สโตน แต่ตอบตามความรู้สึกของตนเองได้เลย การเปรียบเทียบทัศนคติให้เป็นคะแนน ข้อความแสดงทัศนคติที่ดี ถ้าตอบไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 1 คะแนน และเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงคำตอบ เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 5 คะแนน ส่วนข้อความแสดงทัศนคติที่ไม่ดี ถ้าตอบเห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 1 คะแนน และเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงคำตอบว่า ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความ ให้ 5 คะแนน¹ เป็นต้น

¹ Paul F. Second and Carl W. Backman, Social Psychology

(New York : McGraw-Hill Book Co., 1964), p. 103.

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติทางพลศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น ยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาค้นคว้ามาก่อน มีอยู่บ้างก็เป็นเรื่องที่ใกล้เคียง หรือเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกันอยู่ พอจะนำมากล่าวได้ดังนี้

ในปี พ.ศ. 2508 กัลยา บุญญเศรษฐ์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดพระนครและธนบุรีที่มีต่อการเรียนพลศึกษา" โดยส่งแบบสอบถามให้นักเรียน 639 คนตอบ และผลของการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นยังขาดความเข้าใจในเรื่องของกิจกรรมพลศึกษา บางอย่างอยู่มาก และขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานที่สำหรับกิจกรรมบางชนิด ส่วนการจัดโปรแกรมการแข่งขันกีฬาในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียนยังมีน้อยมาก¹

ในปี พ.ศ. 2510 อนันต์ อัครชู ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาประมวลการสอนและปัญหาการสอนวิชาพลศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนรัฐบาลในภาคการศึกษา 1" โดยใช้แบบสอบถามอาจารย์ใหญ่และนักเรียน 99 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า การสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนส่วนมากเป็นการสร้างเสริมสมรรถภาพทางกายของนักเรียนให้มีความแข็งแรง กิจกรรมที่นิยมสอนกันมากคือ กายบริหาร กีฬาที่นิยมกันมากคือ บาสเกตบอล จำนวนครูพลศึกษา สถานที่ในการสอน อุปกรณ์การสอนวิชาพลศึกษา ห้องน้ำ ห้องส้วม ยังมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และหน้าที่ของครูพลศึกษามีมากเกินไป²

¹กัลยา บุญญเศรษฐ์, "การสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดพระนครและธนบุรีที่มีต่อการเรียนวิชาพลศึกษา" (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508).

²อนันต์ อัครชู, "การศึกษาประมวลการสอนและปัญหาการสอนวิชาพลศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนรัฐบาลในภาคการศึกษาหนึ่ง" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต แผนกวิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510).

ในปี พ.ศ. 2512 กรมพลศึกษาได้เสนอแนะเกี่ยวกับ "การพลศึกษาในโรงเรียน" ว่า การจัดพลศึกษาที่สมบูรณ์นั้น ประกอบด้วยปัจจัย 6 อย่างคือ

1. เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพียงพอกับบทเรียน เช่น สนามเล่น สนามฝึกซ้อมและแข่งขัน โรงฝึกพลศึกษา
2. มีอุปกรณ์พลศึกษาและกีฬา เพียงพอกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน
3. มีครูพลศึกษาได้สัดส่วนกับนักเรียน
4. มีงบประมาณเพียงพอในการดำเนินการพอสมควร ซึ่งอาจจะอาศัยจากโรงเรียนหรือจัดหาพิเศษ
5. บทเรียนพลศึกษาต้องวางแผนไว้ให้ชัดเจน และมีเนื้อหาตรงตามหลักสูตรของชั้นเรียน โดยทำเป็นโครงการตลอดปี ภาค สัปดาห์ และรายวัน
6. ให้เวลาเรียนสำหรับบทเรียนพลศึกษาอย่างเพียงพอตามกำหนดไว้

ในปี พ.ศ. 2515 ทฤษฎี อภิชาติพงษ์ ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบความรู้ในวิชาพลศึกษากับทัศนคติที่มีต่อวิชาพลศึกษาระหว่างนักเรียนวิทยาลัยครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญในจังหวัดพระนคร โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คนตอบแบบสอบถามซึ่งมี 3 หมวด ได้แก่ หมวดความรู้ทั่วไปของนักเรียน หมวดความรู้ทั่วไปในวิชาพลศึกษา และหมวดทัศนคติ พบว่า

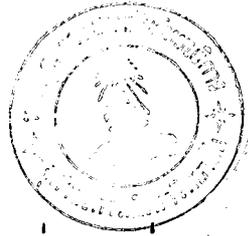
1. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญมีความรู้ในวิชาพลศึกษาคือว่านักเรียนฝึกหัดครู
2. ความแตกต่างระหว่างความรู้ที่มีต่อวิชาพลศึกษาของเพศชายและเพศหญิงของนักเรียนฝึกหัดครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพศชายคิดว่า เพศหญิงเล็กน้อย ส่วนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญเพศชายคิดว่า เพศหญิงมาก

¹กรมพลศึกษา, "การพลศึกษาในโรงเรียน," ข่าวสารพลศึกษา 1 (เมษายน 2512) : 1-2.

3. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ และนักเรียนฝึกหัดครูมีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. เพศชายและเพศหญิง มีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. จากจำนวนตัวอย่าง 100 เปอร์เซ็นต์ พบว่า 85 เปอร์เซ็นต์ มีทัศนคติไปทางบวก อีก 15 เปอร์เซ็นต์ ไม่แสดงความคิดเห็น และไม่ปรากฏกลุ่มตัวอย่างที่มีทัศนคติไปในทางลบ
6. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติในวิชาพลศึกษานั้น นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญมีค่าสหสัมพันธ์สูงสุด ส่วนนักเรียนฝึกหัดครูมีค่าสหสัมพันธ์ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ¹

ในปี พ.ศ. 2520 อรุณ ทองใส ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลานามัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญศึกษากับสายอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร" จำนวน 660 คน ปรากฏว่า เจตคติมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลานามัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีลักษณะกลับกันในนักเรียนหญิง และรวมนักเรียนชายและหญิง มัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญศึกษา และมีลักษณะตรงในนักเรียนชายและรวมนักเรียนชายหญิง มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีวศึกษา และมีลักษณะกลับกันเมื่อรวมนักเรียนทั้งชายและหญิง มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีวศึกษา และสายสามัญศึกษา เข้าด้วยกัน และความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลานามัยของนักเรียนชายและหญิง มัธยมศึกษาตอนปลายสาย

¹ ฤทัย อภิชาติพงษ์, "การศึกษาเปรียบเทียบความรู้ในวิชาพลศึกษาและเจตคติที่มีต่อวิชาพลศึกษาระหว่างนักเรียนวิทยาลัยครูประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษากับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ ในจังหวัดพระนคร" (ปริญญาานิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, 2515), หน้า 5.

สามัญศึกษา กับสายอาชีพศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ¹

ในปี พ.ศ. 2521 นภพร ทศน์ยนา ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาเจตคติและความต้องการค่านิยมศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล" จำนวน 1430 คน ปรากฏว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจ เข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษา และเห็นด้วยอย่างยิ่งกับประโยชน์ คุณค่า และความสำคัญของวิชาพลศึกษาที่จะนำไปสู่การพัฒนา เอกบุคคผลและสังคม มีความเชื่อในทางบวก (Positive) เกี่ยวกับการออกกำลังกาย เช่น การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ และถูกหลักเกณฑ์จะช่วยสร้างภูมิคุ้มกันให้แกร่างกายได้ การออกกำลังกายเป็นกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับทุกคนโดยไม่จำกัดเพศ วัย และอาชีพ และเชื่อว่าการกีฬาไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนวิชาอื่น ๆ เลย²

ในปี พ.ศ. 2525 ไชลิต แจ้งสกุล ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อวิชาพลศึกษากับสมรรถภาพทางกายของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดขอนแก่น" จำนวน 435 คน ผลปรากฏว่า ทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความสัมพันธ์กับสมรรถภาพทางกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ³

¹อรุณ ทองใส, "ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลานามัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร" (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2520), หน้า 5.

²นภพร ทศน์ยนา, "ปัญหาเจตคติและความต้องการค่านิยมศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล" (รายงานการวิจัยของภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2521).

³ไชลิต แจ้งสกุล, "ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อวิชาพลศึกษากับสมรรถภาพทางกายของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดขอนแก่น" (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525).

ในปี ค.ศ. 1965 เจมส์ และ เว็บบ (James and Webb) ได้วิจัยเรื่อง "ความสนใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมพลศึกษา" โดยใช้แบบสอบถามนักเรียน จำนวน 500 คน จากโรงเรียนที่มีสถานที่และอุปกรณ์พลศึกษาอย่างสมบูรณ์ กับทั้งมีครูพลศึกษา ประจำอยู่อย่างน้อย 2-3 ปีมาแล้ว พบว่า ความสนใจที่จะเรียนวิชาพลศึกษาของนักเรียน มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับแผนการสอนของครูและความสามารถในการจัดบทเรียนให้เหมาะสม กับความสนใจของนักเรียน ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า ครูพลศึกษาควรมีการวางแผนการสอน และจัดกิจกรรมพลศึกษาให้อยู่ในความสนใจของนักเรียน¹

ในปี ค.ศ. 1969 ซิลเวสเตอร์ (Silvester) ได้วิจัยเรื่อง "ทัศนคติที่มีต่อการพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา" โดยใช้แบบสอบถามถามผู้บริหารโรงเรียน 172 คน พบว่า ครูพลศึกษาที่มีวุฒิปริญญาหรือสูงกว่า จะมีความเข้าใจหลักการและวิธีการสอนพลศึกษาคือว่า ส่วนครูที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษาส่วนใหญ่สอนโดยปล่อยให้เด็กเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำพัง เพราะไม่มีหลักการและวิธีสอนพลศึกษา เป็นสาเหตุให้นักเรียนไม่ประสบผลสำเร็จ²

ในปี ค.ศ. 1971 จอห์นสัน (Johnson) ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับทัศนคติทางพลศึกษากับนักศึกษาชายที่มหาวิทยาลัย Brigham Young University การศึกษานี้ได้ศึกษากับนักศึกษาชายที่ลงทะเบียนเรียนวิชาพลศึกษาในชั้นเรียน ภาคฤดูใบไม้ร่วง ปี 1970-1971 ทำการวัดทัศนคติครั้งแรกและครั้งสุดท้ายโดยใช้มาตราวัดทัศนคติของแวย์ (Wear Attitude Scale) ทั้งชุด A และ B ปรากฏผลดังนี้

¹James J. Nyrle and Webb M. Ida, "Why Girl Sit Out During Physical Education Lesson," An Investigation Physical Education Vol. 57, No. XXII (November 1965) : 75-81.

²P.J. Silvester, "Attitude to Physical Education in The Primary School," Physical Education Vol. 61, No. 183 (July 1969) : 32-36.

1. นักเรียนชายที่ลงทะเบียนเรียนวิชาพลศึกษาที่มหาวิทยาลัย Brigham Young University เป็นผู้ที่ทัศนคติที่ต่อวิชาพลศึกษาในช่วงต้นภาคเรียนฤดูใบไม้ร่วง ปี 1970-1971 และมีทัศนคติที่ต่อวิชาพลศึกษาในช่วงปลายภาคด้วย
2. ปรากฏว่า ทัศนคติทางพลศึกษาระหว่างกลุ่มย่อยที่คัดเลือกไว้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
3. ทัศนคติทางพลศึกษาของนักศึกษาชายที่ลงทะเบียนในชั้นเรียนพลศึกษา ยังคงมีทัศนคติที่ต่อวิชาพลศึกษาตลอดภาคเรียนฤดูใบไม้ร่วงปี 1970-1971¹

ในปีเดียวกัน ฮิล (Hill) ได้ทำการวิจัยถึงปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติในการเรียนวิชาพลศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาในรัฐอะแคนซอส (Arkansas) โดยใช้แบบวัดทัศนคติของเอคกิงตัน (Edgington Attitude Scale) วัดทัศนคตินักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 969 คน จาก 21 โรงเรียน พบว่า ตัวครูผู้สอน ขนาดของโรงเรียน ขนาดของชั้นเรียน เวลาที่สอนวิชาพลศึกษา ความสามารถทางค่านักเตะของนักเรียน คะแนนวิชาพลศึกษา ตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬานั้น เป็นปัจจัยที่มีผลทางค่านักเตะต่อวิชาพลศึกษา²

ในปีเดียวกัน ลอคฮาร์ท (Lockhart) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพ ทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมพลศึกษา และทัศนคติทางพลศึกษา โดยใช้นักศึกษาหญิงที่มหาวิทยาลัยบริกแฮม (Brigham Young University) จำนวน 200 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งนักศึกษาทั้งหมดนี้จะต้องทำแบบวัดทั้ง 3 แบบคือ

¹Robert Marion Johnson, "Attitude Toward Physical Education," Dissertation Abstracts International 32 (January 1971) : 3761-A.

²Carl Allen Hill, "Factor's Related to The Attitude of Nine Grads Boys in Arkansas Toward Physical Education," Dissertation Abstracts International 32 (August 1971) : 771-A.

1. แบบวัดบุคลิกภาพของแคทเทล (Cattell) ชุคเอ
2. แบบวัดทัศนคติทางพลศึกษา เกี่ยวกับกิจกรรมพลศึกษาของแคนตัน (Kenton) ชุค DW.
3. แบบวัดทัศนคติทางพลศึกษาของแวร์ (Wear)

ผลปรากฏว่า องค์ประกอบ 16 ลักษณะของบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทัศนคติที่ต่อกิจกรรมพลศึกษา และอีก 4 ลักษณะของบุคลิกภาพมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับทัศนคติที่ต่อวิชาพลศึกษา ฉะนั้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กัน¹

ในปี ค.ศ. 1980 ฮอจจาติ (Hojjati) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปลี่ยนทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาหลังจากการเรียนกิจกรรมพลศึกษา" ซึ่งจะมีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษาในเวลาว่าง โดยทำการวัดทัศนคติของนักเรียนเกรด 12 กับนักเรียนเกรด 10 และใช้แบบสอบถามซึ่งมีเรื่องเสรีวิทยาและคุณค่าของพลศึกษาทางสังคม พบว่า

1. แบบวัดทัศนคติแวร์ (The Wear Physical Education Inventory) มีความเที่ยงตรงและมีความเชื่อมั่น ซึ่งใช้วัดทัศนคติของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีต่อวิชาพลศึกษาได้
2. นักเรียนมีทัศนคติในทางบวกต่อวิชาพลศึกษาถึง 3 ใน 4 ของนักเรียน

ทั้งหมด

¹ Barbara Day Lockhart, "Personality Factors of University Women in Relation to Their Attitudes Toward Physical Education and Physical Activities," Dissertation Abstracts International 32 (December 1971) : 3077-A.

3. มีความแตกต่างของทัศนคติเมื่อเข้าร่วมกิจกรรมที่ต่างกััน ซึ่งชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมแต่ละอย่างมีโอกาสร่างทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาไม่เท่ากัน
4. นักเรียนในเกรด 12 มีทัศนคติดีกว่านักเรียนในเกรด 10
5. นักเรียนนิวยอร์กมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษามากกว่านักเรียนนิวยอร์กและนิวยอร์ก
6. นักเรียนชายมีทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาดีกว่านักเรียนหญิง
7. นักเรียนแสดงความซาบซึ้งต่อคุณค่าของวิชาพลศึกษา โดยเฉพาะคุณค่าต่อร่างกาย¹

ในปี ค.ศ. 1981 เฮย์วูด (Haywood) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธะระหว่างการรู้จักตนเองกับทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาของนักศึกษาปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยเอกชนขององค์การทางศาสนา (Private Church Related University) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของการรู้จักตนเองและทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาหลังจากการเข้าร่วมการเรียนกิจกรรมพลศึกษา โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 327 คน เป็นชายจำนวน 145 คน เป็นหญิงจำนวน 182 คน ใช้แบบวัดการรู้จักตนเองของเทนเนสซี (Tennessee Self-Concept Scale) และแบบวัดทัศนคติของแวร์ (Wear Physical Education Attitude Inventory) และใช้ AAHPER วัดสมรรถภาพทางกาย พบว่า

1. ทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาและการรู้จักตนเองในการเปลี่ยนแปลงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งชายและหญิง

¹Houshang Shirazian Hojjati, "A Study of The Attitude Changes of High School Students Toward Physical Education Activity Courses," Dissertation Abstracts International 41 (September 1980) : 982-A.

2. สมรรถภาพทางกายของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงกับการรู้จักตนเอง และทัศนคติต่อวิชาพลศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05¹

ในปีเดียวกัน เร (Ray) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติทางพลศึกษาของนักศึกษาปริญญาตรีทั้งชายและหญิง โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มนักศึกษาที่เรียนวิชาพลศึกษาเป็นวิชาเลือก และกลุ่มนักศึกษาที่เรียนวิชาพลศึกษาเป็นวิชาบังคับ ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการทดสอบ 2 ครั้ง ครั้งแรกใช้นักศึกษาทั้งชายและหญิง จำนวน 424 คน ทำการทดสอบในสัปดาห์แรกของภาคเรียนฤดูใบไม้ผลิ ส่วนในการทดสอบครั้งที่สอง ใช้นักศึกษาทั้งชายและหญิง จำนวน 375 คน ทดสอบในสัปดาห์สุดท้ายของภาคเรียนฤดูใบไม้ผลิ โดยใช้แบบวัดทัศนคติทางพลศึกษาของคเนียร์ (Kneer) มาทดสอบ ผลจากการศึกษาพบว่า ทั้ง 2 กลุ่ม มีทัศนคติทางพลศึกษาที่ดีและไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05²

¹John T. Haywood, "The Relationship of Self-Concept and Attitude Toward Physical Education of Freshmen Student in Private Church-Related University," Dissertation Abstracts International 41 (February 1981) : 3300-A.

²Hammonds Carlos Ray, "A Comparison of College Students' Attitudes Enrolled in Required of Elective Physical Education Classes," Dissertation Abstracts International 42 (December 1981) : 2561-A.